

UCHWAŁ NR XLVII/642/2018
RADY MIEJSKIEJ LESZNA
z dnia 26 kwietnia 2018 roku

w sprawie: wzniesienia pomnika Armii Krajowej.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 roku poz. 1875 ze zm.) oraz w związku z uchwałą nr XLIII/596/2017 Rady Miejskiej Leszna z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie wzniesienia w Lesznie pomnika Armii Krajowej, Rada Miejska Leszna uchwala, co następuje:

§ 1

1. Postanawia wznieść w Lesznie pomnik Armii Krajowej i usytuować go na skwerze w rejonie ul. Adama Mickiewicza i Alei Juliusza Słowackiego (dz. nr 2/4 ark. mapy 18).
2. Projekt pomnika, którego autorami są prof. dr hab. Wojciech Hora, prof. zw. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu i dr hab. Karolina Komasa, prof. nadzw. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, oraz lokalizację naniesioną na szkicu sytuacyjnym, przedstawia załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza Prezydentowi Miasta Leszna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ LESZNA

Sławomir Szczot

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XLVII/642/2018
RADY MIEJSKIEJ LESZNA
z dnia 26 kwietnia 2018 roku

w sprawie: wzniesienia pomnika Armii Krajowej

Armia Krajowa, to była największa armia podziemna okupowanej Europy, działająca w latach II wojny światowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, okupowanej przez Niemcy i ZSSR. Były to zakonspirowane siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego, stanowiące integralną część Polskich Sił Zbrojnych, podporządkowanych Naczelnemu Wodzowi. Armia Krajowa powstała z przemianowania Związku Walki Zbrojnej rozkazem Naczelnego Wodza, generała broni Władysława Sikorskiego z 14 lutego 1942 r. Zadaniem Armii Krajowej było tworzenie struktur wojskowo-organizacyjnych na czas okupacji dla mobilizacji społeczeństwa do walki bieżącej, ochrona Polskiego Państwa Podziemnego oraz odtworzenie armii na czas otwartej walki o niepodległość, czyli przygotowanie kraju do osiągnięcia celu strategicznego – zwycięskiego powstania powszechnego. Podstawowymi formami jej działania były sabotaż, dywersja, wywiad, propaganda i działalność partyzancka. Oddziały Polskiej Walczącej dokonały w latach 1942 – 1945 ponad 110 tysięcy większych akcji zbrojno – dywersyjnych, z czego 6 243 zostały przeprowadzone przez większe siły partyzanckie. Dwie największe operacje przeprowadzone przez AK, które podkreślają wysiłek organizacyjno-mobilizacyjny, to Powstanie Warszawskie i akcja „Burza”. W walce zabito ponad 150 tysięcy żołnierzy i policjantów niemieckich oraz kolaborantów. Zachodni sojusznicy bardzo wysoko cenili wywiad AK. Jako przykład niech posłuży przekazanie aliantom szczegółowych informacji o przygotowaniach niemieckich do napaści na Związek Sowiecki, jak i uzyskanie przekazanie do Anglii części rakiety bombowej V².

Również Leszno może z dumą wspominać o swoich bohaterach i swoim udziale w tworzeniu struktur najpierw ZWZ, a następnie AK. Na naszym terenie działał Inspektorat Rejonowy ZWZ-AK Leszno, występujący pod kryptonimami: „Tytoń”, „Pole”, „Ptaszarnia”. O tym, jak trudne były warunki działania Armii Krajowej w południowo-zachodniej Wielkopolsce, świadczy wielokrotne rozbicie struktur Armii Krajowej przez Niemców i śmierć wszystkich Komendantów Inspektoratu Leszno: por. rez. Jerzego Handke, ppor. rez. Antoniego Filipowskiego, ppor. rez. Edmunda Trojanowskiego i ppor. rez. Maksymiliana Lewandowskiego, a także setki innych aresztowanych żołnierzy konspiracji niepodległościowej. Nie możemy zapomnieć, że w latach 1930-1935 z Lesznom był związany – jako dowódca 55 Poznańskiego Pułku Piechoty – płk dypl. Stefan Rowecki, późniejszy legendarny Komendant ZWZ/AK – Generał „Grot”, a w latach 1934-1938 mjr Józef Sychalski, służący w tymże pułku jako dowódca batalionu, późniejszy cichociemny i Komendant Okręgu Kraków Armii Krajowej. Obaj zamordowani zostali w KL Sachsenhausen. Niedaleko Leszna, w Gorzycach w pow. kościańskim, urodził się pierwszy Naczelnik Szarych Szeregów hm Florian Marciniak.

Pamięć o Armii Krajowej i kultywowanie jej tradycji to nasza wspólna powinność. Samorząd Miasta Leszno wielokrotnie wspierał różnorodne inicjatywy służące popularyzacji wiedzy historycznej i honorowaniu Bohaterów Armii Krajowej. Budowa pomnika to wyraz szczególnego hołdu dla żołnierzy Armii Krajowej, poległych w walce, zamordowanych w katowniach gestapo i NKWD. To także nasz szczególny, moralny obowiązek, aby pomnik ten

był dla następnych pokoleń mieszkańców drogowskazem pamięci o ideałach, które przyświecały żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego, aby utrwał w pamięci potomnych wkład żołnierzy AK w dzieło zwycięstwa państw sprzymierzonych w II wojnie światowej.

Zarząd Okręgu Wielkopolska Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Poznaniu gorąco wspiera wzniesienie Pomnika Armii Krajowej w Lesznie i akceptuje jego formę artystyczną. Nadto Zarząd przypomina o wkładzie pracy, walki i ofiary życia żołnierzy Armii Krajowej z miasta Leszna i jego rejonu.